

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-10218/2024-ERU
Č. j. 10218-10/2024-ERU

V Ostravě dne 31. října 2024

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-10218/2024-ERU, zahájeném dne 19. srpna 2024 z moci úřední podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **Vodohospodářské stavby, společnost s ručením omezeným**,
se sídlem Křížíkova 2393, 415 01 Teplice, IČO: 402 33 308,

zastoupená Mgr. Pavlem Letáčkem, advokátem,
se sídlem Jana Masaryka 252/6, 120 00 Praha, ev. č. ČAK: 10520,

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 30. června 2024 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, společnost Vodohospodářské stavby, společnost s ručením omezeným, se sídlem Křížíkova 2393, 415 01 Teplice, IČO: 402 33 308 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 15. dubna 2024 v ochranném pásmu plynárenského zařízení ve městě Žatec, v ulici Bratří Čapků, u budovy č. p. 2673 prostřednictvím strojního mechanismu a fyzické osoby podnikající [REDAKCE] zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32.

II.

Podle ust. § 91a odst. 9 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši**

320 000 Kč (slovy: tři sta dvacet tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 20724.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

2 500 Kč (slovy: dva tisíce pět set korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 20724.

Odůvodnění

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Správní spis sp. zn. OSR-10218/2024-ERU je veden na základě oznámení přestupku od Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, Územního odboru Louny, Obvodního oddělení Žatec, č. j. [REDACTED] které bylo spolu se spisovým materiálem (dále jen „policejní spis“) doručeno Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“ nebo „správní orgán“) dne 12. června 2024. Předmětem oznámení bylo poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32 (dále jen „plynárenské zařízení“), ke kterému došlo dne 15. dubna 2024 ve městě Žatec, v ulici Bratří Čapků, u budovy č. p. 2673.
- [2] Zemní práce, při kterých došlo dne 15. dubna 2024 ve městě Žatec, v ulici Bratří Čapků, u budovy č. p. 2673 k poškození plynárenského zařízení prováděla stavebním strojem značky CAT M 314F fyzická osoba podnikající [REDACTED] (dále jen „fyzická osoba podnikající [REDACTED]“) v souvislosti s rekonstrukcí kanalizace.
- [3] Fyzická osoba podnikající [REDACTED] ve vyjádření ze dne 6. června 2024 (v policejním spise pod č. j. [REDACTED]) mj. uvedla, že zemní práce prováděla pro účastníka řízení a podle pokynů jeho zaměstnance, stavbyvedoucího [REDACTED] bez předání staveniště. Předpokládaná poloha plynárenského zařízení byla označena žlutou barvou. V místě poškození nebylo plynárenské zařízení opatřeno pískovým obsypem ani výstražnou fólií.
- [4] Správce plynárenského zařízení vydal dne 19. září 2022 stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací pod zn. [REDACTED] s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání. V době poškození plynárenského zařízení tedy stanovisko správce plynárenského zařízení bylo stále platné.
- [5] Z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 15. dubna 2024 (dále jen „protokol o narušení“), vyplývá, že v době poškození plynárenského zařízení nebyla jeho poloha v terénu viditelně vytyčena.
- [6] Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 150,45 m³ plynu do ovzduší za dobu 30 minut a k přerušení dodávky plynu 257 konečným zákazníkům po dobu 4 hodin 35 minut, jak vyplývá z protokolu o narušení a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení ze dne 16. dubna 2024, [REDACTED]
- [7] Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny účastníkem řízení, což vyplývá z přípisu správce plynárenského zařízení ze dne 12. srpna 2024 (č. j. 10218-4/2024-ERU).

II. Průběh správního řízení

- [8] Dne 19. srpna 2024 vydal Úřad příkaz č. j. 10218-5/2024-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne (dále jen „příkaz“). Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 320 000 Kč.
- [9] Dne 27. srpna 2024 byl Úřadu doručen odpor účastníka řízení proti příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Podáním odporu byl příkaz zrušen a ve správním řízení bylo pokračováno.
- [10] Dne 28. srpna 2024 zaslal správní orgán zástupci účastníka řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry, č. j. 10218-8/2024-ERU, které mu bylo doručeno téhož dne, a ve kterém Úřad vyrozuměl účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit své majetkové poměry.

- [11] Dne 9. září 2024 byla Úřadu doručena odpověď účastníka řízení, ve které doložil své majetkové poměry. Účastník řízení dále uvedl, že v rámci dané stavby bylo využito provedené vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu na základě vytyčení provedeného předchozí rok. Na staveništi však zároveň probíhala rekonstrukce plynárenského zařízení jeho vlastníkem, následkem čehož se poloha plynárenského zařízení posunula oproti provedenému vytyčení o několik metrů.

III. Popis skutkového stavu

- [12] Ze shromážděných podkladů učinil správní orgán především následující skutková zjištění:
- poškození plynárenského zařízení způsobila fyzická osoba podnikající [REDAKCE] stavebním strojem značky CAT M 314F při provádění zemních prací,
 - fyzická osoba podnikající [REDAKCE] zemní práce na stavbě prováděla pro účastníka řízení a podle pokynů jeho stavbyvedoucího ([REDAKCE]),
 - poloha plynárenského zařízení nebyla v terénu platně vytyčena, účastník řízení spoléhal na zákres z předchozího roku.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [13] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [14] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [15] Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
- [16] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.
- [17] Zákon o odpovědnosti za přestupky nebyl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován jednou, a to zákonem č. 469/2023 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. července 2024.
- [18] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, a též trestnost tohoto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. podle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky).

IV. II. Obecný právní rámec

- [19] Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.
- [20] Podle ust. § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky je právnická osoba pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby.
- [21] Podle ust. § 20 odst. 2 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky se za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje fyzická osoba, kterou právnická osoba používá při své činnosti.
- [22] Podle ust. § 2 odst. 1 písm. m) bodu 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), se veřejnou infrastrukturou rozumí technická infrastruktura, kterou jsou vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby ke snižování ohrožení území živelními nebo jinými pohromami, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě, produktovody a zásobníky plynu.
- [23] Podle ust. § 2 odst. 2 písm. b) stavebního zákona se stavebním podnikatelem rozumí osoba oprávněná k provádění stavebních nebo montážních prací jako předmětu své činnosti podle zvláštních právních předpisů [zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů].
- [24] Podle ust. § 2 odst. 2 písm. c) stavebního zákona se stavebníkem rozumí osoba, která pro sebe žádá vydání stavebního povolení nebo ohlašuje provedení stavby, terénní úpravy nebo zařízení, jakož i její právní nástupce, a dále osoba, která stavbu, terénní úpravu nebo zařízení provádí, pokud nejde o stavebního podnikatele realizujícího stavbu v rámci své podnikatelské činnosti; stavebníkem se rozumí též investor a objednatel stavby.
- [25] Podle ust. § 3 odst. 3 stavebního zákona se stavenišťem rozumí místo, na kterém se provádí stavba nebo udržovací práce nebo na kterém se stavba odstraňuje; zahrnuje stavební pozemek, popřípadě zastavěný stavební pozemek nebo jeho část anebo část stavby, popřípadě, v rozsahu vymezeném stavebním úřadem, též jiný pozemek nebo jeho část anebo část jiné stavby.
- [26] Podle ust. § 152 odst. 1 stavebního zákona je stavebník povinen dbát na řádnou přípravu a provádění stavby.
- [27] Podle ust. § 160 odst. 2 stavebního zákona je zhotovitel stavby povinen provádět stavbu v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu a s ověřenou projektovou dokumentací, dodržet obecné požadavky na výstavbu, popřípadě jiné technické předpisy a technické normy a zajistit dodržování povinností k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce vyplývajících ze zvláštních právních předpisů.
- [28] Podle ust. § 161 odst. 1 stavebního zákona jsou vlastníci technické infrastruktury povinni vést o ní evidenci, která musí obsahovat polohové umístění a ochranu, a v odůvodněných případech, s ohledem na charakter technické infrastruktury, i výškové umístění. Na žádost pořizovatele územně analytických

podkladů, územní studie nebo územně plánovací dokumentace, obecního úřadu, žadatele o vydání regulačního plánu nebo územního rozhodnutí, stavebníka nebo osoby jím zmocněné sdělí vlastník technické infrastruktury ve lhůtě do 30 dnů údaje o její poloze, podmínkách napojení, ochrany a další údaje nezbytné pro projektovou činnost a provedení stavby. Informace mohou být poskytnuty v digitální podobě.

- [29] Podle ust. § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, ve znění pozdějších předpisů za uspořádání staveniště, popřípadě vymezeného pracoviště, podle odstavců 1 a 2 odpovídá zhotovitel, kterému bylo toto staveniště, popřípadě pracoviště, předáno a který je převzal. V zápise o předání a převzetí se uvedou všechny známé skutečnosti, jež jsou významné z hlediska zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví fyzických osob zdržujících se na staveništi, popřípadě pracovišti.

IV. III. Právní posouzení skutku

- [30] V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byla fyzická osoba podnikající [REDACTED] kdo prováděl zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Fyzická osoba podnikající [REDACTED] ale prováděla zemní práce pro účastníka řízení (zhotovitele stavby/stavebníka) a pod dohledem stavbyvedoucího účastníka řízení. Jednání fyzické osoby podnikající [REDACTED] je proto přičitatelné účastníkovi řízení podle ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky. Lze tak uzavřít, že účastník řízení nese odpovědnost za poškození plynárenského zařízení, tedy za porušení ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

- [31] Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.
- [32] V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [33] V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 150,45 m³ zemního plynu do ovzduší a přerušení dodávky plynu 257 konečným zákazníkům. Správní orgán má za to, že v jednání účastníka řízení lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Pro úplnost správní orgán uvádí, že i přerušení dodávky plynu pouze jednomu zákazníkovi by naplňovalo (společně s množstvím uniklého plynu) materiální stránku přestupku, neboť právě přerušení dodávky plynu, byť jedinému zákazníkovi, již představuje narušení spolehlivého provozu plynárenské soustavy. V daném případě pak byla dodávka přerušena 257 konečným zákazníkům. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Výše uvedené plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

- [34] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [35] Správní orgán konstatuje, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení je nutno konat pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Účastník řízení však zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl strojně a bez platného vytyčení přesné polohy plynárenského zařízení v terénu, což vedlo k poškození tohoto energetického zařízení. Výše uvedené nesvědčí o tom, že by účastník řízení při své činnosti postupoval s maximální opatrností, a tedy nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Správní orgán tak konstatuje, že účastník řízení je profesionálem ve svém oboru, který je povinen provádět veškeré činnosti tak, aby nedocházelo k poškození energetických zařízení. Skutečnost, že poškozené plynárenské zařízení bylo uloženo v rozporu s normami ČSN, nezabývá účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku, správní orgán však k této skutečnosti přihlédl při stanovení výše pokuty již ve zrušeném příkaze a činí tak i v tomto rozhodnutí (viz níže v části „V. Uložení správního trestu“).
- [36] Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

IV. VI. Návrhy a námítky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [37] K tvrzení účastníka řízení, že nechal vytyčit polohu plynárenského zařízení, ale ta se změnila následkem rekonstrukce, správní orgán uvádí, že se nejednalo o platné vytyčení polohy plynárenského zařízení provedené jeho správcem, ale jednalo se o vytyčení provedené účastníkem řízení na základě skutečností z předchozího roku. Nadto pokud bylo vytyčení staré více než 2 měsíce, nejednalo by se o platné vytyčení. Současně účastník řízení uvedl, že věděl o stavbě a vedení předmětného plynárenského zařízení v místě prací, kdy však nedošlo k předání této informace mezi stavbyvedoucími. Uvedené však nemůže vyvinut účastníka řízení, jelikož je zřejmé, že o existenci a trase poškozeného plynárenského zařízení měl informaci. Správní orgán proto absenci platného vytyčení hodnotil jako přitěžující okolnost již ve zrušeném příkaze a činí tak i v tomto rozhodnutí (viz níže v části „V. Uložení správního trestu“).
- [38] K tvrzení, že účastník řízení od roku 2011 prováděl stovky staveb, takže jeho předchozí přestupky a právní delikty ve věcné působnosti úřadu představují pouze ojedinělé případy a vzal si z nich ponaučení, správní orgán uvádí, že množství zemních prací vykonaných účastníkem řízení, aniž by došlo k poškození energetických zařízení nemění nic na skutečnosti, že v projednávaném případě k poškození plynárenského zařízení došlo (tento skutkový stav účastník řízení nerozporuje) a stalo se tak i v případech uvedených níže v části „V. Uložení správního trestu“. Hodnocení opakovaného porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu je v souladu s ust. § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky i s ustálenou praxí Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Správní orgán pak dále poznamenává, že v při výpočtu výše pokuty přihlíží pouze k přestupkům spáchaným v období pěti let před spácháním projednávaného skutku, starší potrestání účastníka řízení jsou v tomto rozhodnutí uvedeny pouze pro úplnost a neprojeví se na výši ukládané pokuty.
- [39] Ohledně majetkových poměrů účastníka řízení správní orgán odkazuje na část „V. Uložení správního trestu“.

V. Uložení správního trestu

- [40] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.
- [41] Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť hodnota použitého zemního stroje je ve zjevném nepoměru ke způsobenému následku a takový trest by byl zcela nepřiměřený. Předmětný stroj navíc je ve vlastnictví fyzické osoby podnikající Jaroslava Štrébala a nikoliv účastníka řízení. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.
- [42] K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.
- [43] V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu podle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [44] Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.
- [45] Podle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.
- [46] Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 9 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.
- [47] V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 150,45 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 257 konečným zákazníkům. Tyto skutečnosti správní orgán hodnotil jako okolnosti zvyšující závažnost přestupku.
- [48] Skutečnosti, že účastník řízení prováděl zemní práce strojně a bez platného vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnosti.
- [49] Skutečnost, že plynárenské zařízení nebylo uloženo v souladu s normami ČSN, správní orgán hodnotil jako okolnost snižující závažnost přestupku.
- [50] Úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost.

[51] Správní orgán dále hodnotil osobu účastníka řízení. V této souvislosti je správnímu orgánu známo, že účastník řízení již byl v minulosti uznán vinným ze spáchání správních deliktů a přestupku ve věcné pravomoci Úřadu, a to konkrétně:

- příkazem č. j. 06637-6/2019-ERU ze dne 12. srpna 2019, který nabyt právní moci dne 21. srpna 2019, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2019, a byla mu uložena pokuta ve výši 84 000 Kč,
- příkazem č. j. 02595-3/2020-ERU ze dne 30. června 2020, který nabyt právní moci dne 9. července 2020, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018, a byla mu uložena pokuta ve výši 243 000 Kč,
- příkazem č. j. 16883-3/2023-ERU ze dne 26. října 2023, který nabyt právní moci dne 4. listopadu 2023, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 26. června 2022, a byla mu uložena pokuta ve výši 26 000 Kč,
- příkazem č. j. 19075-5/2023-ERU ze dne 7. prosince 2023, který nabyt právní moci dne 19. prosince 2023, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2023, a byla mu uložena pokuta ve výši 43 000 Kč.

Vzhledem ke sklonům účastníka řízení k opakovanému porušování právních předpisů k výše uvedeným potrestáním správní orgán přihlíží při stanovení výše pokuty.

[52] Správnímu orgánu je dále z úřední činnosti známo, že účastník řízení byl již v minulosti uznán vinným ze spáchání následujících správních deliktů ve věcné působnosti Úřadu:

- rozhodnutím č. j. 03841-4/2011-ERU ze dne 16. prosince 2011, které nabylo právní moci dne 5. ledna 2012, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2010, a byla mu uložena pokuta ve výši 40 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč,
- příkazem č. j. 11545-3/2015-ERU ze dne 1. února 2016, který nabyt právní moci dne 10. února 2016, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2014, a správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015, a byla mu uložena úhrnná pokuta ve výši 15 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč,
- příkazem č. j. 03540-3/2016-ERU ze dne 20. června 2016, který nabyt právní moci dne 1. července 2016, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání tří správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015, a byla mu uložena úhrnná pokuta ve výši 30 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč,
- příkazem č. j. 08525-3/2016-ERU ze dne 16. srpna 2016, který nabyt právní moci dne 27. srpna 2016, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu

státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015, a byla mu uložena pokuta ve výši 52 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč,

- rozhodnutím č. j. 09068-8/2017-ERU ze dne 14. března 2018, které nabylo právní moci dne 30. března 2018, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání tří přestupků podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017, a přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2017, a byla mu uložena úhrnná pokuta ve výši 270 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč,
- příkazem č. j. 06930-3/2018-ERU ze dne 22. srpna 2018, který nabyl právní moci dne 31. srpna 2018, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 30. června 2017, přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. července 2017, a přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2017, a byla mu uložena úhrnná pokuta ve výši 144 000 Kč.

K těmto potrestáním správní orgán pro časový odstup nepřihlížel při stanovení výše pokuty.

- [53] Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [54] Podle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 9/2008-133 ze dne 20. dubna 2010, se likvidační pokutou rozumí sankce, *„která je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele deliktu do té míry, že je způsobila mu sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží.“*
- [55] Podle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobila plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.
- [56] Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je podle judikatury taková, která je způsobila pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele

nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

- [57] Trest v podobě pokuty lze ukládat nejen těm subjektům, které mají k jejímu okamžitému uhrazení dostatečné, volné finanční prostředky. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, dále vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a automaticky neznámá, že každá uložená pokuta by byla likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení jakožto právnické osoby. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení, jakožto právnické osoby (jeho celkový příjem a hmotný majetek).
- [58] Účastník řízení je obchodní společností existující za účelem dosahování zisku. Cílem zákazu ukládání likvidačních pokut je zabránit likvidaci ekonomické aktivity trestané osoby.
- [59] V případě ukládání sankce a posuzování jejího likvidačního charakteru na obchodní společnost nelze vycházet pouze a jen ze samotného zisku, nýbrž též z dalších skutečností, jako je např. obrát společnosti a její obchodní aktivita, které pomáhají vytvořit si bližší představu o ekonomické síle subjektu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. srpna 2014, č. j. 10 Ads 140/2014-58).
- [60] Z doloženého výkazu zisku a ztráty (podání ze dne 9. září 2024, č. j. 10218-9/2024-ERU) vyplývá, že tržby z prodeje výrobků a služeb účastníka řízení za běžné účetní období byly ve výši [REDAKCE] výsledek hospodaření účastníka řízení za běžné účetní období byl ve výši [REDAKCE] čistý obrát účastníka řízení za běžné účetní období byl [REDAKCE] tržby z prodeje výrobků a služeb účastníka řízení za minulé účetní období činily částku ve výši [REDAKCE] výsledek hospodaření účastníka řízení za minulé účetní období byl ve výši [REDAKCE] a čistý obrát účastníka řízení za minulé účetní období byl [REDAKCE] Správní orgán současně pro stanovení majetkových poměrů využil výkaz zisku a ztráty účastníka řízení za rok 2023 založený ve veřejném rejstříku, který byl doručen na soud 7. října 2024, sestavený ke dni 31. prosince 2023, podle něhož byly tržby z prodeje výrobků a služeb účastníka řízení za období roku 2023 ve výši [REDAKCE] výsledek hospodaření účastníka řízení za účetní období roku 2023 byl ve výši [REDAKCE] a čistý obrát účastníka řízení v roce 2023 byl [REDAKCE] Tržby z prodeje výrobků a služeb účastníka řízení v roce 2022 činily částku ve výši [REDAKCE] výsledek hospodaření účastníka řízení za účetní období roku 2022 byl ve výši [REDAKCE] a čistý obrát účastníka řízení v roce 2022 byl [REDAKCE]
- [61] I přesto tyto skutečnosti je nutné uvést, že účastník řízení dosahuje velmi vysokých tržeb v řádu stovek milionů korun, byť jeho výsledek hospodaření dosahuje minusových hodnot. Z žádné položky účetnictví účastníka řízení nelze dovodit, že by se v důsledku uložení pokuty stalo jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty, proto není možné pokutu při spodní hranici zákonného rozpětí považovat za likvidační.
- [62] Z doloženého výkazu zisku a ztráty a založeného výkazu zisku a ztráty za rok 2023 nelze učinit jednoznačný závěr ohledně případné zadluženosti účastníka řízení, nicméně i pokud by byl účastník řízení předlužen, nemůže to automaticky znamenat imunitu vůči sankcím v oblasti veřejného práva (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. ledna 2015, č. j. 8 Afs 25/2012-351).
- [63] V daném případě se tedy účastník řízení sice nachází ve ztrátě, ale vzhledem k jeho celkovému obrátu a tržbám správní orgán nepovažuje výši pokuty uloženou výrokem II. tohoto rozhodnutí za likvidační. V neposlední řadě správní orgán odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 A 96/2000-62 ze dne 21. srpna 2003. Zde Nejvyšší správní soud mj. vyslovil, že při zkoumání přiměřenosti pokuty nutno zohlednit zákonné rozpětí sankce, kterou lze za dané protiprávní jednání uložit. Podle závěrů tohoto rozsudku za pokutu zjevně nepřiměřenou „*nejspíše nebude možno považovat pokutu uloženou ve 4 % zákonného rozpětí*“. V daném případě je uložená pokuta nižší než 3 % maximální zákonné výše pokuty.

- [64] Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla pokuta stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. ve stejné výši jako ve zrušeném příkaze. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem, zejména s ohledem na množství konečných zákazníků, kterým byla přerušena dodávka zemního plynu. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [65] Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky, na základě kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.

VI. Náklady řízení

- [66] Souběžně je výrokiem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 2 500 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Tecl, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení

Obdrží: Společnost Vodohospodářské stavby, společnost s ručením omezeným, se sídlem
Křižíkova 2393, 415 01 Teplice, IČO: 402 33 308
prostřednictvím advokáta Mgr. Pavla Letáčka, se sídlem Jana Masaryka 252/6, 120 00 Praha,
ev. č. ČAK: 10520, IČO: 713 32 189